

Veilig en gezond verwerken van bouwkeramiek

Hoewel al duizenden jaren gedaan, is metselen een vak waarbij de ontwikkelingen niet stil hebben gestaan. Met werkgevers én werknemers in de bouw wordt door de georganiseerde baksteen-industrie voortdurend gewerkt aan mogelijkheden om de werkomstandigheden verder te verbeteren. In de jaren negentig leidde dat tot een innovatieve lijmtechniek voor baksteenmetselwerk en tot de "9-metselsystemen" (een manier van arboveilig opperen en verwerken van metselbaksteen) en basis voor de 12-voets deelbare pakketten in HULO. In deze eeuw kwam daar de mogelijkheid tot mechanisch straten met straatbaksteen bij.

Volg voor het gezond en veilig verwerken van baksteen de aanwijzingen van het [A-blad metselen en lijmen](#).

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Naast lichamelijke belasting heeft de verwerker te maken met andere factoren in het werk of de werkomgeving, zoals stof, lawaai, onveiligheid en wisselende weersomstandigheden bij buitenwerk. Bij het boren en zagen van keramische producten zoals baksteen, dakpan en tegels worden onderstaande persoonlijke beschermingsmiddelen aanbevolen

Arbo-etikettering producten

	Zagen en boren:
	Gezichtsbescherming Veiligheidsbril overeenkomstig EN 160-170.
	Adembescherming Volgelaatmasker met P3-filter (type FFP3) overeenkomstig EN 149 * In combinatie met afzuiging of nat werken volstaat een

	halfgelaatmasker met filtertype P2 voorzien van een uitademventiel. Zie toelichting.
	Veiligheidshandschoenen Handschoenen die bescherming bieden tegen fysieke en mechanische gevaren overeenkomstig NEN-EN 388
	Veiligheidsschoenen met stalen tussenzool en stalen neus overeenkomstig NEN-EN-ISO 20347.

Beschermende kleding

Bij het opperen, metselen of lijmen werkt men vaak buiten. Goede, bij het seizoen passende, beschermende kleding is daarom ook belangrijk, bijvoorbeeld onderkleding van polypropyleen. Het dragen van meerdere lagen kleding is handig omdat de kleding aan de omstandigheden aangepast kan worden. Een combinatie van bijvoorbeeld overall en bodywarmer is praktisch en comfortabel. Bescherm de huid tegen overmatige zonnestraling (kleding of zonnecrème) en gebruik zonodig een pet met klep en een zonnebril met uv-filter.

*Toelichting stofbescherming

Inademen van stof is nooit gezond. Of dat nou huisstof, houtstof of steenstof is. Bij het werken in een stoffige omgeving is er grote kans op niesbuien, benauwdheid en andere ademhalingsproblemen. Het langdurig inademen van een te hoge dosis kwartshoudend stof kan ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken. Kwartsstof zit in steenachtige producten als zandsteen, kalkzandsteen, cellenbeton, betonsteen, tegels en baksteen.

Dat kwartsstof in een product zit is geen probleem, want op zich zijn kwartshoudende materialen niet schadelijk. Echter bij het boren, frezen, hakken,

schuren/slijpen, stralen/boucharderen en zagen van steenachtige producten kan veel kwartsstof vrijkomen en zijn preventieve maatregelen nodig.

Vrijkomend kwartsstof kan het beste zo snel mogelijk worden afgezogen. Nog voordat het kan worden ingeademd. Daarvoor moet de afzuiging goed aansluiten op het werkvlak. Gebruik dus boor- en zaagmachines met ingebouwde afzuiging. Door materiaal nat te bewerken (zagen, frezen, hakken, boren) verspreidt vrijkomend stof zich niet. Goede ventilatie op de werkplek kan het stof verminderen.

Als er ondanks voorgaande maatregelen veel stof is, gebruik dan adembescherming. Gebruik in ieder geval adembescherming op momenten dat u last heeft van het vrijkomend kwartsstof, uw machine niet werkt met koelwater, de afzuiging onvoldoende effectief is en als u werkt in kleinere of slecht geventileerde ruimten.

Ademhalingbescherming tegen stof bestaat uit maskers en filters. Het masker bepaalt de bescherming en het filter het soort stof waartegen wordt beschermd. Bij het werken met kwartsstof moet u werken met een volgelaatsmasker met P3-filter voorzien van aangeblazen lucht. Ook als er buiten gewerkt wordt. Een snuitje is niet voldoende. In combinatie met afzuiging of nat werken is een halfgelaatsmasker met filtertype P2 voorzien van een uitademventiel meestal goed genoeg.

Velp, december 2015